

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2020/954

ze dne 25. června 2020

o postoji, který má být jménem Evropské unie zaujat v Mezinárodní organizaci pro civilní letectví (ICAO), pokud jde o oznamování dobrovolné účasti v programu kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví (CORSA) od 1. ledna 2021 a o zvolenou možnost výpočtu kompenzačních požadavků vztahujících se na provozovatele letounů pro období 2021–2023

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Chicagská úmluva o mezinárodním civilním letectví (dále jen „Chicagská úmluva“), vstoupila v platnost dne 4. dubna 1947. Uvedenou úmluvou byla zřízena Mezinárodní organizace pro civilní letectví (dále jen „organizace ICAO“) a má za cíl regulovat mezinárodní leteckou dopravu.
- (2) Všechny členské státy Unie jsou smluvními státy Chicagské úmluvy a členy organizace ICAO, přičemž Unie má v některých orgánech organizace ICAO status pozorovatele.
- (3) Na 21. konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v prosinci 2015 byla přijata Pařížská dohoda ⁽¹⁾. Součástí cílů Pařížské dohody je udržet nárůst globální průměrné teploty výrazně pod hranicí 2 °C oproti úrovni před průmyslovou revolucí a pokračovat v úsilí o to, aby nárůst teploty nepřekročil hranici 1,5 °C oproti úrovni před průmyslovou revolucí. K dosažení snížení emisí by měla přispět všechna hospodářská odvětví, včetně mezinárodní letecké dopravy.
- (4) V roce 2016 39. shromáždění ICAO prostřednictvím rezoluce A39-3 rozhodlo zavést systém celosvětového tržního opatření formou programu kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví (dále jen „CORSA“) k omezení emisí skleníkových plynů z mezinárodní letecké dopravy na úroveň roku 2020. Postoj Unie, pokud jde o vypracování a přijetí tohoto systému a jeho různých podrobných prvků, byl stanoven rozhodnutím Rady (EU) 2016/915 ⁽²⁾.
- (5) Dne 27. června 2018 na 10. schůzi v rámci svého 214. zasedání přijala Rada ICAO první vydání svazku IV přílohy 16 Chicagské úmluvy (dále jen „svazek IV přílohy 16“): program kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví (dále jen „program CORSA“).

⁽¹⁾ Úř. věst. L 282, 19.10.2016, s. 4.

⁽²⁾ Rozhodnutí Rady (EU) 2016/915 ze dne 30. května 2016 o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie, pokud jde o mezinárodní nástroj, jenž má být vypracován v rámci orgánů ICAO a jenž má vést k uplatňování jednotného celosvětového tržního opatření pro emise z mezinárodní letecké dopravy od roku 2020, Úř. věst. L 153, 10.6.2016, s. 32.

- (6) Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2392 ⁽³⁾ byla v roce 2017 změněna směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ⁽⁴⁾. Účelem uvedeného nařízení byla příprava na provádění programu CORSIA od roku 2021, stanovení požadavků práva Unie na monitorování, vykazování a ověřování emisí pro účely programu CORSIA a požadavků pro podávání zpráv a přezkum v souvislosti s prováděním programu CORSIA.
- (7) Pravidla obsažená ve svazku IV přílohy 16 mají být závazná v souladu s Chicagskou úmluvou a v rámci omezení v ní stanovených. Tato pravidla se rovněž stanou závaznými pro Unii a její členské státy podle stávajících mezinárodních dohod o letecké dopravě.
- (8) Aby organizace ICAO plně zohlednila stávající právní rámec na úrovni Unie, členské státy v souladu s rozhodnutím Rady (EU) 2018/2027 oznámily rozdíly ⁽⁵⁾ Podle rozhodnutí (EU) 2018/2027 se směrnice 2003/87/ES v současném znění použije bez ohledu na státní příslušnost provozovatele letounu a v zásadě se vztahuje na lety, které odlétají z letiště na území členského státu, na který se vztahuje Smlouva o fungování Evropské Unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), nebo na takové letiště přilétají. Směrnice 2003/87/ES se vztahuje bez rozdílu na lety v rámci členských států a mezi nimi nebo zeměmi Evropského hospodářského prostoru. Uvedená pravidla se v této fázi vztahují jak na požadavky na monitorování, vykazování a ověřování, tak na kompenzační požadavky,
- (9) S výhradou rozdílů oznámených v souladu s rozhodnutím (EU) 2018/2027 byly požadavky na monitorování, vykazování a ověřování, které jsou stanovené ve svazku IV přílohy 16 a jež se použijí od 1. ledna 2019, začleněny do právních předpisů Unie prostřednictvím prováděcího nařízení Komise (EU) 2018/2066 ⁽⁶⁾ a (EU) 2018/2067 ⁽⁷⁾ a nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1603 ⁽⁸⁾. Podle uvedených nařízení budou údaje o emisích z pilotní fáze shromážděny a předány sekretariátu ICAO.
- (10) Podle bodů 3.1.3 a 3.2.1 hlavy 3 části II a doplňku 1 svazku IV přílohy 16 musí smluvní státy organizaci ICAO oznámit, zda se rozhodly dobrovolně se účastnit programu CORSIA, nebo zda se rozhodly svou dobrovolnou účast v uvedeném programu od 1. ledna 2021 ukončit. Smluvní státy musí rovněž organizaci ICAO oznámit, jakou možnost zvolily pro výpočet kompenzačních požadavků vztahujících se na provozovatele letounů pro období 2021–2023. Smluvní státy mají povinnost předložit tato oznámení do 30. června 2020.
- (11) Z uvedených ustanovení vyplývá, že některé právní účinky svazku IV přílohy 16 jsou podmíněny předložením příslušných oznámení organizaci ICAO a obsahem uvedených oznámení. Přijetí postoje Unie ohledně těchto oznámení proto spadá do oblasti působnosti čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2392 ze dne 13. prosince 2017, kterým se mění směrnice 2003/87/ES, aby nadále platila stávající omezení rozsahu činností v oblasti letectví a aby se připravilo provádění celosvětového tržního opatření od roku 2021, (Úř. věst. L 350, 29.12.2017, s. 7).

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁽⁵⁾ Rozhodnutí Rady (EU) 2018/2027 ze dne 29. listopadu 2018 o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v Mezinárodní organizaci pro civilní letectví, pokud jde o první vydání mezinárodních norem a doporučených postupů v oblasti ochrany životního prostředí – Program kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví (CORSIA) (Úř. věst. L 325, 20.12.2018, s. 25).

⁽⁶⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/2066 ze dne 19. prosince 2018 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES a o změně nařízení Komise (EU) č. 601/2012 (Úř. věst. L 334, 31.12.2018, s. 1).

⁽⁷⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/2067 ze dne 19. prosince 2018 o ověřování údajů a akreditaci ověřovatelů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES (Úř. věst. L 334, 31.12.2018, s. 94).

⁽⁸⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1603 ze dne 18. července 2019, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES, pokud jde o opatření přijatá Mezinárodní organizací pro civilní letectví pro monitorování, vykazování a ověřování emisí z letectví pro účely provádění celosvětového tržního opatření (Úř. věst. L 250, 30.9.2019, s. 10).

- (12) V tomto ohledu je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie v rámci organizace ICAO s přihlédnutím k požadavkům na oznamování podle svazku IV přílohy 16, zejména z toho důvodu, že dobrovolná účast v programu CORSIA a volba možnosti podle ustanovení 3.2.1 svazku IV přílohy 16 mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit práva a povinnosti v oblasti, na kterou se vztahuje právo Unie, zejména směrnice 2003/87/ES a v určitém rozsahu i směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001. ⁽⁹⁾
- (13) Unie a její členské státy opakovaně prohlásily ⁽¹⁰⁾, že mají zájem zapojit se do programu CORSIA od 1. ledna 2021.
- (14) Dobrovolná účast v programu CORSIA předpokládá, že v souladu s bodem 3.2.1 svazku IV přílohy 16 se musí zvolit možnost výpočtu kompenzačních požadavků vztahujících se na provozovatele letounů pro období 2021–2023. V tomto ohledu je vhodné založit výpočty na emisích v průběhu jednotlivých let 2021, 2022 a 2023. Uvedená možnost bude mít pravděpodobně větší přínos pro životní prostředí a mezinárodní dopravu, než je tomu u druhé dostupné možnosti, která spočívá v založení výpočtů na emisích z roku 2020, neboť se očekává, že emise z mezinárodní letecké dopravy budou v letech 2021, 2022 a 2023 vyšší než v roce 2020, což by vedlo k vyšším kompenzačním požadavkům. Mimoto by se tím zajistila větší kontinuita, neboť od roku 2024 bod 3.2.2 přílohy 16 svazku IV rovněž stanoví výpočet založený na příslušném roce.
- (15) Výběr možnosti, která spočívá ve výpočtu kompenzačních požadavků provozovatelů letounů na základě emisí z jednotlivých let 2021, 2022 a 2023, by se v období 2021–2023 vztahoval na všechny provozovatele letounů, kteří byli přiděleni dotčenému členskému státu v souladu s nejnovějším vydáním dokumentu organizace ICAO, nazvaného „CORSIA Aeroplane Operator to State Attributions“ ⁽¹¹⁾.
- (16) Rámec směrnice 2003/87/ES se nyní od přílohy 16 svazku IV v určitých aspektech liší. Podle článku 28b odst. 2 směrnice 2003/87/ES je Komise do 12 měsíců od přijetí příslušných právních nástrojů organizací ICAO a předtím, než program CORSIA začne fungovat, povinna předložit Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž zváží způsoby, jak úpravou směrnice 2003/87/ES provést tyto nástroje v právu Unie, a v níž mimo jiné posoudí ambice a celkovou environmentální vyváženost programu CORSIA, včetně jeho obecného záměru ohledně cílů v souladu s Pařížskou dohodou, míry účasti, jeho vymahatelnosti, transparentnosti, pokut za neplnění, postupů týkajících se zapojení veřejnosti, kvality kompenzačních kreditů, monitorování, vykazování a ověřování emisí, registrů, odpovědnosti a pravidel používání biopaliv. Podle čl. 28b odst. 3 směrnice 2003/87/ES musí Komise společně se zprávou případně předložit Evropskému parlamentu a Radě návrh na změnu, vypuštění, rozšíření nebo nahrazení odchylek stanovených v čl. 28a uvedené směrnice, který je v souladu se závazkem Unie snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů v celém hospodářství s cílem zachovat environmentální vyváženost a účinnost opatření Unie v oblasti klimatu.
- (17) Komise dosud uvedenou zprávu nepředložila. Je proto naléhavě nutné, aby Komise předložila zprávu podle článku 28b odst. 2 směrnice 2003/87/ES spolu s příslušným návrhem určeným Evropskému parlamentu a Radě co nejdříve, a to před koncem roku 2020.
- (18) V této souvislosti je nezbytné zajistit, aby byly řádně zohledněny stávající a případné budoucí rozdíly mezi právem Unie a přílohou 16 svazkem IV s cílem zachovat podle potřeby unijní rámec, včetně toho, aby normotvůrce mohl rozhodnout o budoucím režimu Unie vztahujícím se na dotyčnou oblast.
- (19) Dotčená oznámení organizaci ICAO by proto měla zahrnovat odkaz na rozdíl oznámený v souladu s rozhodnutím (EU) 2018/2027, které se vztahuje na záležitosti, které jsou předmětem dobrovolné účasti. Vzhledem k tomu, že se takový rozdíl, pokud je stále relevantní, týká pouze přidělení pravomocí států vůči jednotlivým provozovatelům, měla by dotčená oznámení organizaci ICAO rovněž vyhrazovat možnost oznámit další rozdíly.

⁽⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽¹⁰⁾ Např. „Bratislavské prohlášení“ a ICAO A39 – WP/414 (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12029-2016-INIT/en/pdf>), ICAO A40- WP/102 <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10227-2019-REV-1/en/pdf>).

⁽¹¹⁾ <https://www.icao.int/environmental-protection/CORSIA/Pages/CCR.aspx>

- (20) Postoj, který má být jménem Unie zaujat v organizaci ICAO, by měl vyjádřit každý členský stát Unie, jež je členem organizace ICAO,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Postoj, který má být jménem Unie zaujat v Mezinárodní organizaci pro civilní letectví (ICAO), pokud jde o oznámení organizaci ICAO, jež se týká dobrovolné účasti členských států v programu kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví (dále jen „program CORSIA“) od ledna 2021, je tento: každý členský stát, který je členem organizace ICAO, oznámí uvedené organizaci do 30. června 2020 následující:

„Podle ust. 3.1.3 hlavy 3 části II a doplňku 1 svazku IV přílohy 16 Chicagské úmluvy o mezinárodním civilním letectví: kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví (CORSIA), [členský stát] oznamuje organizaci ICAO svou dobrovolnou účast v programu CORSIA od 1. ledna 2021.“;

2. Postoj, který má být jménem Unie zaujat v organizaci ICAO, pokud jde o oznámení určené uvedené organizaci, které se týká zvolené možnosti výpočtu kompenzačních požadavků vztahujících se na provozovatele letounů pro období 2021–2023, je tento: každý členský stát, který je členem organizace ICAO, oznámí uvedené organizaci do 30. června 2020 následující:

„Podle ustanovení 3.2.1 hlavy 3 části II a doplňku 1 svazku IV přílohy 16 Chicagské úmluvy o mezinárodním civilním letectví: kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví (CORSIA), [členský stát] oznamuje organizaci ICAO, že pro účely výpočtu kompenzačních požadavků vztahujících se na provozovatele letounů pro období 2021–2023 je zvolenou možností OE = emise CO₂ provozovatele letounu uvedené v ustanovení 3.1 v daném roce y.“;

3. K oznámením podle odstavců 1 a 2 tohoto článku se připojuje toto znění:

„Tímto oznámením nejsou dotčeny rozdíly podle článku 38 Chicagské úmluvy s ustanoveními svazku IV přílohy 16 Chicagské úmluvy.“

Článek 2

Postoj uvedený v článku 1 vyjádří každý členský stát Unie, jež je členem organizace ICAO.

Článek 3

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne 25. června 2020.

Za Radu
předsedkyně
A. METELKO-ZGOMBIĆ